

บรรณารักษศาสตร์คืออะไร

และงานสำหรับผู้ ที่เรียนสำเร็จวิชา

บรรณารักษศาสตร์คือวิชาที่ว่าด้วยหนังสืออย่างกว้างขวาง และวิธีปฏิบัติงานทุกชนิดในห้องสมุด เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ห้องสมุดอย่างแท้จริง เช่น การเลือกซื้อหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะแก่ความต้องการ การจัดหมู่หนังสือและการทำบัตรรายการเพื่อช่วยให้ค้นหาหนังสือได้สะดวก การให้บริการแก่ผู้อ่านทั้งในด้านช่วยการค้นคว้าและแนะนำการใช้หนังสือ การบริหารงานในห้องสมุด วิธีการชักชวนและจูงใจให้คนมาใช้ห้องสมุด เป็นต้น

ผู้ที่เข้าเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์จะรู้ดีว่าได้รับความรู้ เรื่องหนังสือทุกประเภทกว้างขวางยิ่งกว่าวิชาใดที่เคยเรียนมาแล้ว จะรู้สึกประหลาดใจว่ายังมีหนังสือที่น่าสนใจอีกมากมายที่ยังไม่เคยรู้จักใช้จะสามารถเลือกหนังสือที่ตนอ่านได้ด้วยตนเอง จะสามารถทำการค้นคว้าเรื่องราวใหญ่น้อยทุกประเภทวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ อย่างง่ายดาย และจะช่วยให้ผู้อื่นทำการค้นคว้าเรื่องราวที่เขาต้องการได้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะว่าได้รู้จักหลักในการค้นคว้าและรู้จักใช้หนังสืออย่างแท้จริง นอกจากนี้จะเกิดความรู้ สึกรักการอ่านหนังสือและตระหนักในคุณค่าของหนังสือมากขึ้น

ผู้ที่เข้าเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ จะได้มีโอกาสไปชมกิจการห้องสมุดชนิดต่าง ๆ ในพระนครและจังหวัดใกล้เคียงหลายแห่ง จะได้มีโอกาสฝึกทำงานในห้องสมุดที่ตน

สมัย จะตระหนักว่าห้องสมุดในประเทศเรายังต้องการการปรับปรุงอีกมาก ทั้งในด้านการเลือกซื้อหนังสือ การดำเนินงานตามวิธีที่ถูกต้อง ตลอดจนการให้บริการแก่ผู้อ่านอื่นให้บรรลุดูหม่งหมายสัมกับที่ที่ค่ากล่าววว่า “ห้องสมุดคือวิทยาดัยของประชาชน” และบรรณารักษักมีใ้ผู้ท่คอยหยิบหนังสือให้คนยืมเท่านั้น แต่จะต้องมีความรู้ ในหลักวิชาเพื่อดำเนินการ และเพื่อช่วยผู้อ่านให้ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงจากห้องสมุด บรรณารักษักผู้ที่จะปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัยจนได้จึงจำ เป็น ต้อง ได้รับ การ ศึกษาอบรม วิชา บรรณารักษศาสตร์มาโดยตรง

เมื่อเข้าเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ นอกจากจะได้รับความรู้ในด้านวิชาการ บรรณารักษศาสตร์แล้ว จะได้รับความรู้ เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติราชการและงานทั่วไปทั้งภายในและต่างประเทศ การจัดเอกสารเข้าแฟ้ม งานพิมพ์ดัดซึ่งจำเป็นใช้ในทุกองงาน ความรู้ประกอบเกี่ยวกับการพิมพ์หนังสือ ความรู้ทางสังคมศาสตร์ และศิลปะ ฯลฯ อีกด้วย

งานสำหรับผู้เรียนสำเร็จ

บรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาที่มีการสอนแห่งเดียวเท่านั้นใน ประเทศไทย คือ ที่ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์และครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์เริ่มเปิดการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๔๘๘ มีผู้สมัครเข้าศึกษา ๔ คน และเมื่อเรียนสำเร็จได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานบรรณารักษศาสตร์ก็ได้เข้างานใน

ดังนี้

๑ คน ทำงาน ณ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์และหอสมุดกลาง จุฬา

มหาวิทยาลัย

๑ คน ทำงาน ณ คณะอักษรศาสตร์และครุศาสตร์

๑ คน ทำงาน ณ หอสมุดแห่งชาติ

๑ “ “ “ หอสมุดโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม

๑ “ “ “ สำนักงานซีไอ

๓. ,, ไปศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ณ สหรัฐอเมริกา

เมื่อต้นปีการศึกษา ๒๕๔๘ นั้น ได้มีหน่วยราชการและองค์การต่าง ๆ ติดต่อขอให้
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์จัดตั้งนิสิตที่เรียนสำเร็จได้รับอนุปริญา บรรณารักษ์ ไปประ
จำทำงานห้องสมุดในสถานที่ต่าง ๆ กัน ดังนี้

วิทยาดำเนินการค้นคว้าบางด้าน	ต้องการ	๒	คน
กรมป่าไม้	,,	๑	,,
อคาเพ	,,	๑	,,
ห้องสมุดประชาชนเทศบาลสวนสุนันทา	,,	๑	,,
ศาลาอเมริกัน	,,	๑	,,

ในปีการศึกษา ๒๕๔๘ ก็มีสถานที่ต่าง ๆ แจ้งความต้องการผู้ที่เรียนสำเร็จได้รับ
อนุปริญาบรรณารักษศาสตร์ เพิ่มเติมอีกดังนี้

วิทยาดำเนินการศึกษางานด้าน	ต้องการ	๑	คน
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล	,,	๑	,,
,, ,, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	,,	๑	,,

และแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์และหอสมุดกลางก็ต้องการ ๒ คน

แต่เนื่องจากในปีการศึกษา ๒๕๔๘ นั้น ผู้ที่เข้าศึกษาจนได้เป็นผู้ที่หน่วยราชการ
ส่งมาเรียน เพื่อกดดันไปปรับปรุงห้องสมุดของหน่วยราชการนั้น ๆ ให้ดีขึ้น จึงไม่สามารถ
จะส่งผู้ที่เข้าเรียนสำเร็จไปยังห้องสมุดที่ต้องการได้

ห้องสมุดอีกเป็นจำนวนไม่น้อยจึงต้องรอคอยต่อไป และความต้องการของห้อง
สมุดต่าง ๆ ที่จะได้ผู้มีความรู้ในวิชาบรรณารักษศาสตร์ไปเป็นผู้ดำเนินงาน ย่อมจะเพิ่มพูน
ขึ้นทุกปีไม่มิตั้งแต่ เพราะ

สำหรับห้องสมุดโรงเรียน การสอนแผนใหม่จะต้องอาศัยหนังสือและอุปกรณ์ใน
ห้องสมุดอยู่มาก จึงต้องมีการจัดห้องสมุดให้ทันสมัย

สำหรับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมีความสำคัญอย่างยิ่งใหญ่
นักศึกษาจะต้องค้นคว้าวิชาด้วยตนเองไปประกอบคำบรรยายของอาจารย์ จึงต้องจัดห้อง
ให้เหมาะสมกับความต้องการ

สำหรับห้องสมุดประชาชนซึ่งเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไป โดยไม่
ความรู้พิเศษ นับว่าเป็นสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งหนึ่ง การจัดบริหารงานจัดหา
เงินและให้บริการที่ถูกหลักเป็นดังจำเป็นมาก

สำหรับห้องสมุดเฉพาะก็มีความสำคัญในการให้ความรู้ เฉพาะ วิชาแก่ผู้ ประกอบ
ต่าง ๆ กัน และต้องการที่จะปรับปรุงกิจการอยู่ไม่หยุด

โอกาสของผู้ที่เข้าเรียนสำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในอันที่จะได้เข้าทำงาน ใน
สมุดจะมีอยู่เป็นอันมาก เพียงแต่จะได้เข้าเรียนวิชา

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียน คือ ต้องมีพินความรู้สอบได้ได้ปริญญาบัณฑิต
ทางกรณมหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยอื่น . กำหนดเวลาเรียนเพียง ๑ ปีการศึกษา
สำเร็จจะได้รับอนุปริญญาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ซึ่ง ก.พ. เทียบอัตราเงินเดือนเท่า
ปริญญาอย่างอื่น คือเพิ่มอีก ๓๐ บาท จากอัตราของชั้นปริญญาตรี

ในปีการศึกษา ๒๕๐๐ น. แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์เปิดโอกาสให้ผู้ที่มี
สำเร็จชั้นปีที่ ๒ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรืออนุปริญญาของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยหรือเทียบเท่าสมัครเข้าศึกษาได้ สำหรับผู้ที่ได้รับอนุปริญญาจากจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จะต้องสอบเทียบความรู้ชั้นอักษรศาสตร์ปีที่ ๒ เสียก่อน จึงจะเข้าเรียน
ที่เรียนสำเร็จจะได้รับอนุปริญญาวิชาบรรณารักษศาสตร์เช่นเดียวกัน

กำหนดวันรับสมัครสำหรับปีการศึกษา ๒๕๐๐ คือ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ถึง ๓๑
พฤษภาคม ๒๕๐๐ ณ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ ตึกหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย (โปรดดูรายละเอียดในใบประกาศรับสมัคร)